

סיכום פעילות נציגות המועצה המדעית (נמ"מ) בתקופה אפריל 2019 – אוגוסט 2020

אנו חברי הנמ"מ נפגשים אחת לחודש, מתעדכנים בנושאים שעלו בישיבות הנהלה (מורחבת ומדעית), מטפלים בנושאים שעל הפרק, ומעלים לדיון נושאים חדשים שעלו מחברי המועצות המדעיות המכונות. עבור מי שלא מכיר את הנמ"מ, זהו פירוט התפקידים שלנו מתוך נוהל נמ"מ המעודכן:

- שמירה על תקינות ושקיפות באופן קבלת וביצוע החלטות במינהל ובמכון.
- יעוץ בעניינים מדעיים, מקצועיים וארגוניים.
- ייעוץ בפיתוח שטחי פעולה חדשים.
- קידום שיתוף פעולה מקצועי בין היחידות.
- השתתפות בוועדות המינהל באמצעות חברי הנמ"מ או נציגים מטעמם.
- השתתפות בהליך מינוי ראש מינהל (מועצה מנהלית) – א. הנמ"מ ימליץ למנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר ונציב שירות המדינה על שני נציגי ציבור לוועדת האיתור, אשר יהיו במעמד של פרופ' מן המניין או עובדי דירוג מחקר בכירים בדרגה א 1 שאינם עובדי מינהל המחקר החקלאי. ב. הנמ"מ משתתף בפעולה למינוי ועדת בוחנים לבחינת תיקי המועמדים. לצורך כך ממונה ועדת אד הוק לבחירת המועמדים לוועדת הבוחנים המורכבת משני נציגי המועצה המדעית של מכון וולקני ושני נציגי הנהלת המינהל החקלאי (בהתאם להסכמות בין איגוד סגל המחקר ובין נציבות שירות המדינה).
- ייעוץ לראש המנהל בעניין מינוי מנהל מכון (מועצה מכונת).
- ייעוץ לסגן ראש המנהל בעניין מינוי מנהל מחלקה.

בנוסף, מתוקף תפקידם, חברי הנמ"מ:

- משתתפים בישיבות הנהלת המכון אותו הם מייצגים
- משתתפים בישיבות הוועדות השונות בהן על פי הנוהל חברים נציגי נמ"מ ובוועדות אד-הוק
- מנהלים את מערכות הבחירות לראשי המחלקות ולראשי המכונים
- מעדכנים את רשימות חברי המועצה המדעית על פי הנוהל לצרכי בחירות והפצת מיילים
- ייעוץ וטיפול בנושאים מדעיים שהגיעו מחברי המועצה, ופנייה במידת הצורך להנהלת המנהל בנושא
- חברות בהנהלה המדעית ובהנהלת המנהל המורחבת (יו"ר הנמ"מ)

להלן סיכום עיקרי הפעילות שלנו בשנה החולפת:

1. **עדכון נהלים שונים וכתובת נוהל הנהלה מדעית:** בתקופה זו טיפלנו בנהלים הבאים: נוהל מועצה מדעית (אושר נוהל מעודכן), נוהל הנהלה מדעית (אושר נוהל חדש), נוהל וועדה פרופסיונלית (אושר), נוהל מנהל מכון (לפני אישור סופי), נוהל מנהל מחלקה (לפני אישור סופי), נוהל וועדה אקדמית (בטיפול).
2. **הוספת נציג המכון להנדסה חקלאית לוועדה הפרופסיונלית** – במכתבנו לראש המנהל ב-4/7/19 ביקשנו להוסיף נציג של המכון להנדסה חקלאית לוועדה הפרופסיונלית, והוא נענה לבקשתנו.
3. **נושא הממונים** – בשנים האחרונות נוצרו תפקידי ממונים חדשים בהנהלת המינהל אשר אינם מעוגנים בנוהל מבנה מינהל המחקר החקלאי. עם זאת בעלי תפקידים אלו הם גם בעלי זכות הצבעה (ממונים לענייני קשרי חוץ, אקדמיה ופיתוח אסטרטגי) בישיבות הנהלה לצד מנהלים האחרים. בראייה רחבה, אנו חוששים ממצב עתידי בו עשוי להתמנות ראש מנהל שהנורמות והמסורות המקובלות במינהל המחקר אינן בראש מעייניו, וקיימת הסכנה מיצירת תקדים בו ראש מנהל יבחר ממונים מטעמו אשר אינם בעלי רקע או הכשרה במחקר חקלאי, והדבר עשוי להסב נזק רב למינהל, לדוגמה ע"י זכותם להצביע בהנהלה המדעית. למען הסר ספק, איננו מטילים דופי בפעילות הממונים שממלאים תפקידים אלו בהווה. זהו לא נושא אישי, אלא דאגה מהתקבעות מצב בו יש "פרצות" אשר עשויות בעתיד לסכן את פעילות המנהל לטובת המחקר החקלאי. לכן, המלצנו לראש המנהל לכתוב נהלים המגדירים את הקריטריונים המקצועיים למילוי תפקידי ממונים אלו, משך המינוי, וכן את הסמכויות של כל ממונה.
4. **שקיפות באופן השימוש בתקורות המנהל** – במכתב לאל"י ב-24/10/19 ביקשנו את חידוש פעילות וועדת המעקב לשקיפות בניצול כספי התקורות במנהל. בעקבות זאת ראש המנהל נפגש עם המועצה המדעית ב-8/1/20 ודיווח על

- הוצאות המנהל, והביע נכונות להופיע אחת לשנה למפגש דומה בו יציג את הוצאות המנהל. ראש המנהל לא הסכים לחידוש פעילות וועדת המעקב.
5. **אי מידתיות בסנקציות אישיות בתוכניות מדען** – בהתייחס למכתבו של אורי ירמיהו מיום 2/10/19 לכלל החוקרים, אנו חששנו כי סנקציות אלו יפגעו במחקרים הנוספים של החוקר, ולכן פנינו לאלי ב-24/10/19 בשיתוף עם וועד החוקרים והבענו הסתייגות מחוסר המידתיות של הסנקציות לגבי מי שאינו עומד ביעדים של תוכניות קרן המדען הראשי כפי שתוארו בסעיף 6 למכתב. לדעתנו יש להיזהר מפגיעה שאינה מידתית בחוקר בגלל קרן מחקר חיצונית אחת, אשר עשויה לפגוע בכלל פעילותו המחקרית של החוקר ועמידתו בהתחייבויות אחרות. ביקשנו מראש המנהל לבחון מחדש את חומרת הסנקציות כפי שתוארו במכתב זה, ובהמשך נפגשנו עם הסגן למחקר אורי ירמיהו ודנו בנושא, וביקשנו שייצא מכתב תיקון והבהרות לגבי נוהל זה. בסופו של דבר הסנקציות מותנו בהתאם לבקשה ואנו מודים לוועד החוקרים על שיתוף הפעולה בנושא.
6. **שיתוף פעולה עם וועד החוקרים** - אנו שומרים על קשר מצוין עם וועד החוקרים, קיימנו פגישה משותפת, עדכונים שוטפים ושת"פ בנושאים שקשורים לפן המדעי.
7. **וועדות רשומות שאינן מתקיימות או מתכנסות בפועל (וועדת כוח אדם, וועדת ציוד מנהלית, וועדת רכש מדעי)** – במכתב 09/2019 ביקשנו למחוק מהרשומות וועדות שאינן קיימות בפועל על מנת לשמור על השקיפות.
8. **הוספת חברי נמ"מ לוועדות נוספות** – נציג מהנמ"מ התווסף לוועדת נוער שוחר מדע, ולועדת אינטרנט.
9. **הכרות עם נמ"מ המכון הגאולוגי** – נערכו הכרות ודיון בנושאים משיקים לנמ"מ בשני המוסדות.
10. **ארגון מפגשי מליאת המועצה המדעית** – ב-8/1/20 המועצה המדעית זומנה לפגישה עם ראש המנהל בנושא השימוש בתקורות המנהל. עקב הקורונה נבצר מאתנו לזמן מפגשים נוספים של המליאה.
11. **כתיבת מסמך בנושא התאמות המחקר המדעי בתקופת הקורונה** – באפריל 2020 ניסחנו מסמך עם נושאים והזדמנויות לתקופת הקורונה. העברנו את המסמך לדני שטיינברג והנהלה המדעית.
12. **סקר השפעת הקורונה על הפעילות המחקרית במינהל**
- בהזדמנות זו, אנו שוב פונים אליכם שתשתפו אותנו בהצעות לנושאים שלדעתכם כדאי שהנמ"מ יטפל בהם בחודשים הבאים.**

בברכה, חברי הנמ"מ שהיו שותפים לפעילות בתקופה זו :

המכון לחקר בעלי חיים: יובל צינמון (מאיה זכות, יו"ר הנמ"מ לשעבר)

המכון לקרקע ומים: גיא לוי (יו"ר הנמ"מ)

המכון למדעי הצמח: רקפת דוד-שוורץ, דנה חרובי (גיורא בן ארי)

המכון להנדסה חקלאית: יפית כהן

המכון להגנת הצומח: ויקטוריה סורוקר

המכון לחקר תוצרת חקלאית ומזון: דודי קניגסבוך